

portunities make it a creative act, at the same time conditions and possibilities of its usage during a training session objectively compels a lecturer to take non-standard decisions. The reproductive level is a step to personal mastery of a future lecturer. Thus, future lecturer, using in practice the experience of his instructor, maintains his individuality, creates his own style of pedagogical activity. The assimilation of "why" while using somebody's experience creates own "how" or style where there will not be and cannot be any mechanical reduplication, because the introduction of open "why" and "how" requires personal vision of a young professional. If young lecturer feels the joy of "second" discovery of science – the discovery of its popular teaching method, if he searches for his own ways of teaching, he will soon understand what unites scientific and educational activities, great opportunities for creativity, significant role of structural prediction element and forecasting in a particular activity. Passion for science and complementary passion for its teaching – this is the beginning of a true lecturer-creator.

The reproductive element is a necessary component and condition of every creative research. In our opinion, it provides a transition to a higher level of creativity. The creative process is a result of interaction between different levels of intellectual activity of a future lecturer.

С. Балашова, канд. пед. наук, доц.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ У МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА

Стаття присвячена проблемі педагогічної творчості викладача як складової його професійної діяльності. Розглядаються визначення поняття "педагогічна творчість", аналізуються рівні педагогічної творчості та умови професійного становлення викладача.

Ключові слова: творчість, педагогічна творчість, рівні педагогічної творчості.

С. Балашова, канд. пед. наук, доц.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ФОРМИРОВАНИЮ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ТВОРЧЕСТВА У БУДУЩИХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ

Статья посвящена проблеме педагогического творчества преподавателя как составляющей его профессиональной деятельности в высшем учебном учреждении. Рассматривается понятие "педагогическое творчество", анализируются уровни педагогического творчества и условия профессионального становления преподавателя.

Ключевые слова: творчество, педагогическое творчество, уровни педагогического творчества.

Відомості про автора

Балашова Світлана Пилипівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки факультету психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Контактна інформація: +38044 521 35 13, sbalashova@ukr.net

Балашова Светлана Филипповна – кандидат педагогических наук, доцент, доцент кафедры педагогики факультета психологии Киевского национального университета имени Тараса Шевченко

Контактная информация: +38044 521 35 13, sbalashova@ukr.net

Balashova Svitlana P. – Ph.D.(Pedagogics), Associate Professor, Associate Professor of Pedagogics Chair of Psychology Department Taras Shevchenko National University of Kyiv

Contact information: +38044 521 35 13, sbalashova@ukr.net

УДК 371.212

В. Вербицький, д-р пед. наук,
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України, Київ

ПРОБЛЕМА ОБ'ЄКТИВНОСТІ ЗНАТЬ В ПЕДАГОГІЦІ

В статті розкривається суть проблеми об'єктивності знань в педагогіці крізь призму об'єктивності оцінювання знань студентів, окреслені взаємопов'язані фактори, які впливають на об'єктивність оцінювання знань, уточнено окремі теоретичні положення сутності та структури педагогічного контролю, визначено умови перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок студентів, проаналізовані погляди видатних педагогів щодо об'єктивності знань в педагогіці.

Ключові слова: педагогічний процес, об'єктивність знань, контроль, оцінка, оцінювання, мотивація, рівень навченості.

Постановка проблеми. Проблема об'єктивності знань в педагогіці – одна з кардинальних методологічних проблем педагогічної науки. В сучасних умовах вона набуває першорядного значення. Це пояснюється тим, що на сьогодні у вітчизняній педагогічній науці

Conclusions: creative pedagogical activity of a lecturer is a complex, continuous process of his professional fulfillment. Therefore each lecturer, who wants to improve an educational process, should be in a permanent creative search. The lecturer should realize all the prospects of his professional development in a process of innovative pedagogical activities.

References

1. Spirkin A.G. O tvorcheskoy sile chelovecheskogo razuma. Posleslovye / A.G. Spirkin. – M.: Progress. – 1979. – 352 p.
2. Vyhotsky L.S. Sbranie sochineny: V 6 t. / L.S. Vyhotsky – M.: Pedagogy. – 1983. – T.3: Problemy razvitiya vyshykh psihicheskikh funkciy. – 368 p.
3. Zahvyazynskyy V.I. Pedagogicheskoe tvorchestvo uchitelia / V.I. Zahvyazynskyy – M.: Pedagogy. – 1987. – 160 p.
4. Sysoieva S.A. Pedagogichna tvorchist / S.A. Sysoieva – K.-Kh.: Knzhkove vydavn. "Caravela". – 1998. – 150 p.

Список використаних джерел

1. Спиркин А.Г. О творческой силе человеческого разума. Послесловие / А.Г. Спиркин. – М.: Прогресс. – 1979. – 352 с.
2. Выготский Л.С. Собрание сочинений: В 6 т. / Л.С. Выготский – М.: Педагогика. – 1983. – Т.3: Проблемы развития высших психических функций. – 368 с.
3. Загвязинский В.И. Педагогическое творчество учителя / В.И. Загвязинский – М.: Педагогика. – 1987. – 160 с.
4. Сисоева С.О. Педагогическая творчество / С.О. Сисоева – Х.-К.: Книжково-издательство "Каравела". – 1998. – 150 с.

Надійшла до редколегії 05.06.15

наукових і навчальних підрозділів у вищих навчальних закладах, тощо) свідчать про поступовий розвиток наукового знання, а з іншого – діє зовсім інша тенденція. Із загальним підвищенням середнього рівня освіти явно знижується, занепадає культура наукового мислення й рівень роботи дослідників. Від об'єктивності залежить ефективність усього процесу педагогічного оцінювання. Через відсутність чи хибність в об'єктивності виникає найбільше непорозуміння, порушується стимулювання у вивченні предметів. Необ'єктивна оцінка впливає на вироблення байдужості до знань, у тому числі і до опанування новими знаннями, прагнення до поверхового засвоєння матеріалу, заради отримання лише більш високої оцінки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми, пов'язані з цим обов'язковим компонентом навчального процесу, розглянуто та проаналізовано сучасною педагогікою і психологією за різними напрямками: розроблення інноваційних технологій навчання (А.М. Алексюк, А.О. Андрущук, І.М. Богданова, М.В. Гриньова, О.С. Зайцев, С.О. Заславська, Т.А. Ільїна, В.А. Козаков, О.В. Лавренко, Е.В. Лузик, П.Г. Москаленко, П.І. Сікорський, А.В. Фурман, М.А. Чошанов, П.А. Юцявичене та ін.); використання багатобальної шкали оцінювання ЗУН (В.С. Аванесов, В.П. Беспалько, П.М. Величко, М.І. Єрецький, В.В. Карпов, В.А. Козаков, В.Н. Нуждін та ін.); визначення теоретичних проблем контролю як одного з методів педагогічного стимулювання (І.Є. Булах, Н.М. Буринська, Н.Д. Наумов, Л.О. Одерій, М.М. Ржецький, В.Л. Рисс, Н.Ф. Тализіна та ін.).

Метою статті є розкриття проблеми об'єктивності знань в педагогіці крізь призму об'єктивності оцінювання знань студентів.

Виклад основного матеріалу. Оцінка стає ефективним стимулом навчання за умов, якщо вона справедлива і дотримується об'єктивність у вимогах до всіх студентів. Особливо важливо, щоб студенти відчули і визнали справедливість і доброзичливість викладача. Оцінка за успішність не повинна залежати від тих чи інших особливостей поведінки студентів або особистих непорозуміння з викладачами, що нерідко трапляється в педагогічній практиці.

Дослідниця цієї проблеми В.М. Бочарнікова [2] вважає, що оцінку можна вважати об'єктивною, якщо вона відповідає тим зусиллям, які студент затратив на засвоєння навчального матеріалу. Таке визначення дещо обмежене, оскільки самі по собі зусилля не можуть бути критерієм оцінювання успіхів студентів. Воно може бути враховано як один із важливих аспектів оцінювання, як вияв поваги до студента за сумлінність і працелюбство. Об'єктивність оцінки, включає цей психолого-педагогічний підхід і поєднується з оцінюванням справжніх знань студента. Адже те, що більш здібний студент менше витрачає зусиль, порівняно з тим, кому потрібно затратити більше часу на засвоєння програмного матеріалу, зовсім не означає, що до нього застосовано не об'єктивний підхід при оцінюванні.

В.О. Сухомлинський наголошував на тому, що "оцінка морально неправданна тільки тоді, коли учитель оцінює не здібності, взяті, так би мовити, у чистому вигляді, а в єдності праці і здібностей, причому на перше місце ставиться праця" [5].

Доречним є зауваження Я.А. Коменського щодо обдарованих, здібних дітей, які потребують більшої завантаженості порівняно з іншими: "Гострий, рухливий розум, позбавлений серйозної роботи, буде наповнюватися жалюгідним пустим і шкідливим змістом і стане причиною власної загибелі" [4]. Зрозуміло, що це стосується і здібних студентів, які потребують більшої заван-

таженості в процесі навчання і, відповідно, під час педагогічного оцінювання отримують оцінки за свої реальні знання.

При всій важливості об'єктивно виставленої оцінки суттєвою є і та психолого-педагогічна мотивація, яка пояснює студентіві справедливість позиції викладача в його оцінці знань. Цей принцип означає, що оцінка має характеризувати якісний показник знань, не залежно від методів та засобів оцінювання, які використовує викладач, що здійснює цей процес.

Потрібно врахувати повноту, глибину, систематичність, ґрунтовність знань, які відображають різні сторони вимог до студентів під час оцінювання. Однак повністю усунути суб'єктивізм в оцінюванні знань і вміння, мабуть, неможливо, оскільки оцінювання здійснює на практиці жива людина зі своїми якостями, особливостями, досвідом, ерудицією, майстерністю, що впливають на ставлення до того, кого оцінюють.

Маємо зазначити, що психолого-педагогічний принцип об'єктивності в процесі оцінювання знань виступає також як характерна риса діяльності. Бути об'єктивним, зазначає дослідниця А.В. Бляшевська [1], означає не піддаватися почуттям симпатії чи антипатії, а суворо дотримуватися встановлених норм і критеріїв оцінки, її вмотивованості й обґрунтування, а також враховувати ступінь навченості, тобто повноту, глибину, ґрунтовність, систематичність знань. Основою у процесі оцінювання знань є рівень навченості.

Розрізняють п'ять таких рівнів: розпізнання, запам'ятовування, розуміння, вміння, перенос – вищий рівень навченості, за якого студенти творчо застосовують набуті теоретичні знання на практиці, використовують їх у новій ситуації, яку диктує науково-технічний прогрес.

Викладач повинен звернути увагу на те, як студенти застосовують набуті знання на практиці й об'єктивно їх оцінити. Приймаючи рішення, педагог пояснює (хоча і не завжди), чому він виставляє ту чи іншу оцінку. Якщо аргументація переконлива, то сприймається студентами як об'єктивна, оскільки деякою мірою збігається з їх власною думкою. Психолого-педагогічний принцип об'єктивності в процесі оцінювання знань сприяє формуванню почуття радості успіху, а це могутній емоційний стимул, від якого залежить бажання студента здобувати знання, бути одним із перших у вивченні предмета.

Отже, психолого-педагогічний принцип об'єктивності в процесі оцінювання знань характеризує відношення між дійсним рівнем знань студентів та запланованим програмою. Тільки об'єктивна оцінка є справедливою, і тільки справедлива оцінка спроможна викликати глибоке моральне задоволення і стати стимулюючим фактором для студентів. Вона водночас є і методом пробудження у студентів віри в справедливість, закріплення авторитету викладача і, звичайно, виконує орієнтуючу роль. Необ'єктивна оцінка може дезорієнтувати студентів, викладачів, адміністрацію навчальних закладів, батьків, державні органи влади.

Педагогічний процес оцінювання знань – це складна психологічна ситуація і для викладача, оскільки під час його здійснення й виявлення реального, рівня знань педагог перебуває під впливом багатьох взаємодіючих факторів, зазначає професор Є.Й. Перовський, а саме:

- об'єктивної якості робіт, що оцінюються (усної відповіді, письмового викладу);
- переконань викладача щодо значення знань, умінь, навичок;
- ставлення викладача до оцінки (занадто принциповий і категоричний чи, навпаки, байдужий до неї, має тенденцію до зниження чи підвищення оцінки);
- ставлення викладача до студента (симпатія, антипатія);

- ставлення, що склалися у викладача до студента щодо його успіхів з предмета на момент оцінювання знань;

- ставлення викладача, адміністрації навчального закладу до студента, знання якого оцінюють (його зайнятість у культурно-масовій роботі, виконання різних доручень);

- настрою викладача;
- фізичного стану педагога (втомленість, погане самопочуття тощо);

- особистого престижу (більше хороших оцінок – краща думка про викладача у керівництва навчального закладу і навпаки).

Аналіз педагогічної практики в школі та вищому навчальному закладі засвідчує, що лише перший із зазначених факторів має об'єктивний характер, решта – суб'єктивні. Усунути вплив цих суб'єктивних факторів – головна умова об'єктивності оцінювання. На цьому акцентує увагу Є.Й. Перовський. Він вказує, що коли на викладача впливає якийсь один із названих факторів, то оцінка стає суб'єктивною. Учений має рацію, оскільки на практиці нерідко так і буває, зокрема при здійсненні усного педагогічного оцінювання знань. При цьому думка викладача, який здійснює педагогічний процес оцінювання знання, не збігається з переконаннями студентів. Це відбувається, коли викладач керується при оцінюванні поглядами щодо студента, які уже до цього у викладача сформувались. Якщо студент навчався упродовж семестру на "задовільно" і лише іноді на семінарських заняттях отримував оцінку "добре", то викладач вагається, чи можна бездоганно відповідь на екзамені оцінити на "відмінно". Він обов'язково ставить додаткові запитання, щоб з'ясувати: чи справді студент має глибокі і ґрунтовні знання з предмета. Викладачу важко змінити думку про студента, яка сформувалась на момент оцінювання. Адже інший студент, який навчався протягом семестру на "добре" і "відмінно", за таку ж саму відповідь на іспиті отримує "відмінно" без вагань і додаткових запитань педагога.

Іноді буває і навпаки: студент, який навчався завжди на "відмінно", погано відповідає під час оцінювання знань, і викладач підвищує йому оцінку. За таких умов у студента зникає бажання навчатися, оскільки уже за нього "навчається залікова книжка". Якщо ж оцінка занижена, то виробляється негативне ставлення до викладача, предмета, почуття прохолоди до навчання.

Неминучою є радість успіху, за словами В.О. Сухомлинського, за умов, коли оцінка збігається з самооцінкою студентів. Це успіх для обох учасників навчального процесу. Викладач об'єктивно здійснює педагогічний процес оцінювання знань студентів, а студенти мають ґрунтовні і міцні знання з предмета.

Засуджують студенти і викладачів, котрі, здійснюючи оцінювання знань, зосереджують увагу лише на поведінці студентів у процесі навчання (лекційні, семінарські та практичні заняття). У цьому випадку оцінка є необ'єктивною, оскільки відображає ставлення викладача до певних вчинків студента, а не до його реально набутих знань з предмета.

У педагогічній практиці зустрічаються і такі ситуації, коли студент на час здійснення оцінювання знань має ґрунтовні та змістовні знання, але викладач занижує йому оцінку, оскільки той не виконав доручення групи, курсу, факультету. У цьому випадку оцінка необ'єктивна і стає знаряддям у руках педагога, який оцінює не знання, а поведінку студента. Така оцінка відображає не реальні знання студента, а лише ставлення до нього викладача, адміністрації навчального закладу.

Висновки. Підводячи підсумок слід зауважити, що контроль знань студентів є складовою частиною процесу навчання. Об'єктивність - це правильне визначення знань, умінь і навичок студентів і оцінка цих знань. Тільки об'єктивна оцінка дає студентам глибоке моральне задоволення та є дієвим стимулюючим фактором у навчанні, має велике виховне значення.

Викладачам слід запам'ятати, що оцінка – це показник не лише знань студента, а й праці самого викладача. Прикро за педагогів, які, здійснюючи педагогічний процес оцінювання знань, звертають увагу не на знання, а на поведінку студентів у процесі навчання.

Список використаних джерел

1. Блещевська А.В. Формування професійних навичок оціночної діяльності у студентів ВУЗу: Дис. канд. пед. наук: 13.00.01. – Л., 1996. – 182 с.
2. Бочарнікова В.М. Стимулююча функція контролю знань, умінь і навичок і студентів вищої школи.: дис. канд. пед. наук: 13.00. 01. – Черкаси, 1999. – 208 с.
3. Делікатний К.Г. Оцінка знань як органічна частина процесу навчання / К.Г. Делікатний. – К.: Рад. школа. – 1989. – №5. – С.44-50.
4. Коменский Я.А. Избранные педагогические сочинения: В 2 т. / Под ред. А.И. Пискунова. – М.: Педагогика, 1982. – 656 с.
5. Сухомлинський В.О. Проблеми виховання всебічно розвинутої особистості // Сухомлинський В.О. Вибрані твори: У 5-ти т. – К.: Рад. школа, 1980. – Т.1. – С.5-205.

References

1. Blyashevskaya A.B. Formuvannya profesiynnykh navychok otsinочноy diyalnosti u studentiv VUZu: Dys. kand. ped. nauk: 13.00.01. – L., 1996. – 182 s.
2. Bocharnikova V.M. Stymulyuyucha funktsiya kontrolyu znan, umin i navychok i studentiv vyshchoyi shkoly.: dys. kand. ped. nauk: 13.00.01. – Cherkasy, 1999. – 208 s.
3. Delikatnyy K.H. Otsinka znan yak orhanichna chastyna protsesu navchannya. – K.: Rad. shkola. – 1989. – № 5. – S.44-50.
4. Komenskiy YA.A. Yzbrannyye pedahohycheskye sochyneniya: V 2 t. / Pod red. A.Y. Pyskunova. – M.: Pedahohyka, 1982. – 656 s.
5. Sukhomlynskiy V.O. Problemy vykhovannya vsebichno rozvynenoyi osobystosti // Sukhomlynskiy V.O. Vybrani tvory: U 5-ty t. – K.: Rad. shkola, 1980. – T.1. – S. 5-205.

Надійшла до редколегії 20.05.15

V. Verbytskyi, Doctor of Science (Pedagogics)

Professor National ecology and nature center of Ministry of Education and Science of Ukraine, Kyiv

THE PROBLEM OF OBJECTIVITY OF KNOWLEDGE IN PEDAGOGY

The article reveals the essence of the objectivity of knowledge problem in pedagogy through the lens of objectivity of evaluation students' knowledge. It outlines intertwined factors which influence the objectivity of knowledge evaluation. Particular theoretical statements on the essence and structure of pedagogical control are clarified. Conditions of testing and evaluation of students' knowledge skills are defined. The author also analyzes opinions of outstanding educators on the subject of objectivity of knowledge in pedagogy.

Key words: pedagogical process, objectivity of knowledge, control, evaluation, estimation, motivation, level of training.

В Вербицкий, д-р пед. наук

Национальный эколого-натуралистический центр учащейся молодежи
Министерства образования и науки Украины Киев, Украина

ПРОБЛЕМА ОБЪЕКТИВНОСТИ ЗНАНИЙ В ПЕДАГОГИКЕ

В статье раскрывается суть проблемы объективности знаний в педагогике сквозь призму объективности оценивания знаний студентов, очерчены взаимосвязанные факторы, которые влияют на объективность оценивания знаний, уточнены отдельные теоретические положения сущности и структуры педагогического контроля, определены условия проверки и оценивания ЗУН студентов, проанализированы взгляды выдающихся педагогов относительно объективности знаний в педагогике.

Ключевые слова: педагогический процесс, объективность знаний, контроль, оценка, оценивание, мотивация, уровень обучения.

Відомості про автора

Вербицький Володимир Валентинович Україна, м.Київ; доктор педагогічних наук, директор Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України.

Контактна інформація: тел. 430-02-60, email: nenc@nenc.gov.ua

Вербицкий Владимир Валентинович Украина, г.Киев; доктор педагогических наук, директор Национального эколого-натуралістического центра учащейся молодежи Министерства образования и науки Украины.

Контактна інформація: тел. 430-02-60, email: nenc@nenc.gov.ua

Verbytskyi Volodymyr Valentynovych: Ukraine, Kyiv, Doctor of Science (Pedagogics), Director of National ecology and nature center of Ministry of Education and Science of Ukraine

Contact information: тел. 430-02-60, email: nenc@nenc.gov.ua

УДК 378.01:379.8

Н. Головка, канд. пед. наук, доц.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

У статті розглядаються ігрові технології які застосовуються у вищій школі із метою активізації пізнавальної діяльності студентів. Методи мотивації та стимулювання навчально-пізнавальною діяльністю спрямовані на формування позитивних мотивів навчання, вони стимулюють пізнавальну активність і одночасно сприяють збагаченню навчальною інформацією. Дидактична гра здійснює позитивний вплив на різні сфери розвитку особистості майбутнього спеціаліста.

Ключові слова: ігрові технології, активізації пізнавальної діяльності студентів, удосконалення організації навчання.

Постановка проблеми. Ефективність навчальної діяльності студентів залежить від прояву пізнавальних інтересів, які спрямовують особистість на відповідну пізнавальну діяльність, ознайомлення з новими фактами. Ці пізнавальні інтереси піддаються стимулюванню різноманітними методами, зокрема, застосуванню в навчальному процесі активних методів навчання.

Гра є певним різновидом активного навчання, що має свої закономірності та особливості, де викладач і студент є рівноправними партнерами, а процес пізнання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільний аналіз та вирішення проблем, що сприяє ефективному формуванню відповідних вмінь та навичок, виробленню цінностей, створенню атмосфери співробітництва.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теорії гри, визначенню її функцій, специфічного змісту порівняно з іншими видами діяльності присвячені праці багатьох педагогів (Г. Ващенко, М. Касьяненко, Я. Коменського, С. Лісової, А. Макаренка, П. Підкасистого, С. Русової, В. Сухомлинського, М. Тименко та ін.), психологів (Б. Ананьєва, Л. Виготського, О. Киричука, А. Піаже, В. Роменця, С. Рубінштейна, Т. Титаренка та ін.).

До факторів активізації навчання, безпосередньо пов'язаних з дидактичними процесами, належать у першу чергу методичні системи, які базуються на методах, засобах і прийомах активізації пізнавальної діяльності студентів. Пізнавальна діяльність і пов'язана з нею активність розглядаються в працях багатьох вчених, таких як, Б. Г. Ананьєва, Л. С. Виготського, П. Я. Гальперіна, А.Н. Леонтьєва, Г. І. Щукіної та інших. Питання керівництва пізнавальною діяльністю відображено в працях таких відомих вчених – психологів: В. В. Давидова, Л. В. Занкова, М. Н. Скаткіна, В. А. Сластьоніна, Д. Б. Ельконіна та інших. В цих дослідженнях підкреслюється, що навчання приносить успіх в активності пізнавальної діяльності завдяки сформованості "продуктивної готовності майбутніх вчителів до інноваційних перетворень". З педагогічної точки зору пізнавальна діяльність спрямована на пізнання викладачами вищого навчального закладу педагогічної діяльності, під час якого студент оволодіває не тільки знаннями, але і способами їх набуття.

Метою і завданнями статті є визначення місця ігрових технологій у вищій школі та виявлення можливо-

стей використання ігрових технологій як засобу активізації пізнавальної діяльності студентів.

Вклад основного матеріалу. Гармонійний педагогічний процес у навчальному закладі можливий лише як ретельне відтворення попередньо спроектованої педагогічної технології, тобто чітко поставлених завдань разом з адекватною технологією їх розв'язання.

Навчання із застосування гри передбачає розв'язок проблем, які пов'язані із навчальною діяльністю, активізацією пізнавальної діяльності, розвитком самостійності тощо.

Можливості ігрових інтерактивних технологій досить вагомі, зокрема:

- вони дозволяють поєднати великий обсяг проблемних завдань, глибину і багатоаспектність їх вирішення;
- відповідають логіці діяльності, включаючи момент взаємодії, готують студентів до спілкування;
- допомагають більшого залучення учасників взаємодії в процес навчання, збуджують їх до активності;
- формують ціннісні орієнтації професійної діяльності, корегують самооцінку тощо.

Методи активізації пізнавальної діяльності студентів відрізняються як формою, так і завданнями, які необхідно вирішувати в навчальному процесі, однак вони мають спільну мету:

- активізувати сприйняття студентами наукового матеріалу в навчальному процесі;
- відтворити реальні професійні ситуації та фрагменти майбутньої професійної діяльності;
- прищепити навички творчого аналізу фактичного матеріалу та самостійного (або колективного) опрацювання рішень з проблемних питань;
- виховувати системне мислення, вміння розуміти ситуацію, що склалася;
- оволодіти методами моделювання ситуацій, наслідків прийняття рішень, виконання дій.

Як стверджує А. І. Кузмінський, пошуки тих чи інших напрямів і підходів до удосконалення організації навчання у вищих навчальних закладах зумовлюється потребами та особливостями суспільно-економічного розвитку [2, с. 255]. Зокрема, можна стверджувати, що впровадження сучасних методів навчання потребує, щоб викладач вищого навчального закладу був творчою особистістю, втілював у собі риси кваліфікованого фахівця і досвідченого педагога, здатного творити і діяти у сучасному інформаційному суспільстві, а також